

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN KİLİS EKONOMİSİNE KATKISI: 2011-2012 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ÖRNEĞİ

Abdullah SOYSAL*

Sumru BAKAN**

Mehmet ÖZÇALICI***

Yunus KAYMAZ****

Cevat SÖYLEMEZ*****

ÖZET

Üniversiteler buldukları bölgelerin eğitim ve öğretim ihtiyacını karşılamakla beraber, kuruldukları yerlerin ekonomik olarak kalkınmasını da sağlamaktadırlar. Bu anlamda üniversiteler, kuruldukları ve henüz gelişmesini tamamlamamış olan şehirlerin ekonomilerinde özellikle hizmet sektörünün gelişmesine, doğrudan ve dolaylı katkılar sağlamaktadır. Bu çalışmada Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler üzerinde uygulanan ankete göre elde edilen veriler SPSS istatistik programı ile analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

Bu bağlamda, 417 öğrencinin katılımı ile yapılan ankette aylık toplam gelir 456 TL, aylık toplam gider ise 414 TL olarak belirlenmiştir. Yaklaşık 6000 öğrencinin bu harcama miktarı ile yıllık yaptığı harcama yaklaşık 29.808.000 TL'dir. Bu anlamda, öğrencilerin şehir ekonomisine göz ardı edilemeyecek bir katkısının olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kilis İli, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Öğrencilerin harcamaları

JEL Kodu: I25

* Doç. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi

** Yrd. Doç. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi

*** Arş. Gör., Kilis 7 Aralık Üniversitesi

**** Arş. Gör., Kilis 7 Aralık Üniversitesi

***** Arş. Gör., Kilis 7 Aralık Üniversitesi

**CONTRIBUTION OF STUDENTS IN KILIS 7 ARALIK UNIVERSITY TO
THE ECONOMY OF KILIS CITY: 2011-2012 ACADEMIC YEAR CASE****ABSTRACT**

Universities are able to meet the educational needs of a region as well as contributing their economic developments. In this context, universities help to develop service sector and provide direct and indirect contributions to the economies in developing cities which are not fully developed yet. Furthermore, they also develop regions' social cultural characteristics and also they reveal cities' innovative features through projects and research activities. In addition to this, universities increase the mobility of the work force of city, significantly contribute to the physical infrastructure such as improvements in housing, health facilities, communication and transportation and it increases the cultural activities, leads to the improvement in life quality and by enabling the contribution to the education it made an effective educational and demographic contribution by decreasing the migration. According to the 2011 population census it was stated that the central population of Kilis City is approximately 87.939. The viniculture, olive production and agricultural activities can be seen in the southeast and the border line. However, border trade plays a crucial role for the city. After the establishment of the university in 2007, there can be seen intensive service sector activities. Kilis 7 Aralık University has 5 faculties, 2 academies, 2 vocational school and 2 institutes with 6000 students by the end of 2011-2012 academic year.

In national and international literature, there are various studies regarding to the economic effects of universities to the cities where they established. However, this study is important due to the reason that there is no such study at all for Kilis City. In this context, when considering the studies in literature, it was revealed that students' expenses compose a significant resource for cities. According to these studies, the great portions of the students' expenses are covered by sheltering, food, clothing, entertainment and food-beverages with the order of presence.

The aim of this study is to determine the economic effect of the students in Kilis 7 Aralık University to the Kilis City and to the region. It was tried to measure the contribution of students to the economy by determining students' expenses through various expense items. The economic structure of the city is changing because the university in the city is newly established and the number of the students is increasing day by day. The survey used in the study includes questions which try to determine the demographic features of the students as well as intend to understand the amount of expenses which students made in various areas. The convenience sampling method was used in the selection of the student sample which represents the population. The students which represent the population restricted with only Kilis 7 Aralık University students. The study is within 95% confidence interval with a 5% error margin and the population is 6000 and according to these data, the sample number was found as 362. The minimum sample was increased and the study was conducted to 417 students. The data was examined in SPSS-18 software.

Descriptive statistics which are gathered from the survey results can be summarized as follow. 417 students are participated to the survey, 58% are female, 26,4% are from faculty of education, 23,3% form vocational high school, 11,5% are from faculty of arts and sciences and 10,8% are from health school. 64,5% of students are from primary education and 35,5% is secondary education. 48,4% are from second class, 25,2% are from first class, 23% are from third class and 3,4% are from fourth class. Students prefer

Credit and Hostels Institution dormitories with 40,5%; tenement with 29,7; private dormitories with 18,9% and residence in own house with 7,7%. Apart from these 3,1% of students marked other option. Participated students room with 3 or higher individuals (72,4%). Mean of age is 21 with a range 18-28. GPA is assumed as indicator of achievement and changes in the range 0-4. Students reside in Kilis City for 8 months long, in average. 95,9% of students do not work. Second group of questions collects the information about the income and expenditure of students. A typical student assumed to have three sources of income. These are pocket money from family, credit and scholarship and salary if he/she works in somewhere. According to the results, a student has 750 TL monthly pocket money from family, 850 TL from credit and scholarships and 400 TL salary at maximum. Expenditures in Kilis city are grouped into two categories as monthly and annual. According to the research results when student's spending items are analyzed, according to the findings; paying for rent per person is utmost 750 TL, monthly spending at university canteen is utmost 250 TL, refectory spending is utmost 120 TL, food spending outside of the university is utmost 300 TL, other market spending are utmost 300 TL, monthly electric, water, bottled gas spending which is varying from person to person, are utmost 200 TL, monthly stationery spending are utmost 250 TL, monthly transportation spending are utmost 450 TL and monthly communication spending are utmost 100 TL. On the other hand student's yearly entertainment spending are 1000 TL, clothing spending are utmost 1000 TL, newspaper and magazine spending are utmost 300 TL, trips within university spending are utmost 600 TL and certificated educations are utmost 400 TL, buying gift spending are utmost 741 TL.

The study which analyses the effect of Kilis 7 Aralık University to the city economy is important due to the students' spending items. According to the study results, it was found that the monthly average spending of a student in Kilis 7 Aralık University is approximately 456 TL. On the other hand, the yearly total contribution of students' spending to the Kilis city economy is approximately 29.808.000 TL. However, the limited opportunities of the city and the inadequate level of income of some students restrain the spending opportunities and the economic contribution to the city. On the other hand, it should not be underestimated that the calculated amount may create a velocity to the economic development of the city. In this context, some recommendations can be made regarding to the role that universities play in the development and improvement of the cities. Thus, universities should be aware of their roles in accordance with creating a better and more knowledgeable economic infrastructure of the city by enabling the university-industry cooperation. Furthermore, they also should be aware of their roles to contribute the city economy by strengthening the students' knowledge and skills with a more permanent way to the city economy. In this sense, some roles of universities come into prominence such as being in a struggle for bringing together the global dynamics with the cities' resource, pioneering the social, cultural and economic potential of the city, creating a synergy in order to develop the city entirely, being a resource and prosecutor for projects which creates awareness in city. On the other hand, the city also must be in a state of understanding and make effort to create adequate infrastructure such as physical, economic, social and cultural as well as considering the university's mission and vision with regard to the city dynamics.

Keywords: Kilis City, Kilis 7 Aralık University, Student spendings

JEL Classification: I25

Giriş

Günümüzde üniversiteler bilginin üretildiği eğitim kurumları olmanın ötesinde çeşitli misyonlar yüklenmiştir. Bu anlamda, üniversitelerin bağlı olduğu şehir ve bölgelerdeki kamu ve özel kurumlarla çeşitli alanlarda oluşturduğu işbirliğinin yanı sıra söz konusu şehir ve bölgenin kalkınmasında oynadığı rol yadsınamaz. Bunu ortaya çıkarmak amacıyla, üniversitelerin kuruldukları şehirler üzerindeki etkilerini araştıran çok sayıda araştırma yapılmıştır. Bleaney vd. (1992:305) üniversitelerin ekonomiye doğrudan ve dolaylı olarak katlarının olduğunu belirtmiştir. Üniversiteler ve yükseköğretim kurumları şehirlerin ekonomik olarak kalkınmasına yardımcı olduğu gibi, bölgelerin sosyal, kültürel karakteristiklerini geliştirmekte ve geliştirdiği proje ve araştırma faaliyetleri ile de şehirlerin yenilikçi özelliklerini ortaya çıkarmaktadır. Akçakanat, Çarıkçı ve Dulupçu (2010:166), üniversitelerin ve bağlı birimlerin bölgesel ekonomiye katkı yapan en önemli unsurlardan biri olduğunu belirtmiştir.

Kilis şehrinin merkez nüfusu Adrese Dayalı Kayıt Sistemi 2011 Nüfus Sayımı sonuçlarına göre 87.939 olarak belirtilmiştir. Şehrin güneydoğu ve sınır şeridi boylarında özellikle bağcılık ve zeytincilik ve tarımsal faaliyetlere rastlanmakla beraber sınır ticareti de şehir için önemli rol oynamaktadır. Üniversitenin kurulduğu 2007 yılından sonra ise hizmet sektörü anlamında yoğun faaliyetler gözlenmektedir.

Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2011-2012 eğitim öğretim yılı sonu itibari ile 5 fakülte, 2 yüksekokul, 2 meslek yüksekokulu ve 2 enstitü ile yaklaşık 6000 öğrenciyi bünyesinde bulundurmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Kilis 7 Aralık Üniversitesi öğrencilerinin Kilis şehrine olan ekonomik katkısını araştırmaktır. Çalışmada öncelikle üniversitelerin şehir ekonomisine olan katkıları literatür çerçevesinde ele alınmıştır. Çalışmanın araştırma bölümünde ise Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler üzerinde uygulanan anket kapsamında elde edilen bulgular ve bu bulgulara dayalı olarak sonuç ve öneriler yer almıştır.

1. Literatür

Şehirlerin gelişmesinde ve kalkınmasında üniversitelerin payı büyüktür. Bu anlamda Öztürk, Torun ve Özkök'ün (2011:152) belirttiği gibi üniversitelerin şehirlere olan etkisi aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Kentsel gelir, kent ekonomik yapısı ve işgücü hareketliliğinde iyileşme sağlanması,
- Konut, sağlık olanakları, iletişim ve taşımacılıkta iyileşme gibi fiziki altyapı katkıları,
- Kültürel etkinliklerin artması, yaşam kalitesinin iyileşmesi gibi sosyal ve kültürel katkılar,
- Eğitime katılma oranında artış, doğum ve ölüm oranlarında düşüş, göçün azalması gibi eğitimsel ve demografik katkılardır.

Bu katkıları yapılan çeşitli çalışmalarda öğrencilerin harcama kalemlerini baz alarak düşündüğümüzde bu etkiler açıkça ortaya çıkmaktadır.

Tarı, Çalışkan ve Bayraktar'ın (2006) yaptığı çalışmada Kocaeli üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin gelir ve tüketim ilişkisi incelenmiş ve bu harcamalara ilişkin 9 ana harcama grubu oluşturulmuştur. 400 anket verisiyle yapılan çalışmada aylık ortalama gelir ve harcamalar belirtilmiş, ayrıca 35000'e yaklaşan öğrenci sayısının tamamının Kocaeli'nde yaşadığı varsayımı ile yaklaşık 12 milyon TL'nin Kocaeli şehri için önemli bir enjeksiyon yarattığı belirtilmiştir.

Bir diğer çalışmada Wilson (1972), Tulsa Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin yerel ekonomiye katkısını araştırmış, bu katkının şehre yıllık 6400 USD ile toplam harcama etkisini 25.207.814 USD olarak belirtmiştir. Ayrıca Bleaney vd. (1992)'nin yaptığı çalışmada Nottingham Üniversitesi öğrencileri üzerinde uygulanan çalışmada, öğrencilerin harcamalarının içinde en büyük payın %28 ile kira ve % 17 ile yiyecek olduğunu belirtmiştir.

Buna ek olarak Çalışkan (2010), Uşak şehri için yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin şehir ekonomisine katkısını araştırmıştır. 462 anket ile yapılan çalışmada 9 ana harcama grubu belirtilmiştir. Ayrıca, bir üniversite öğrencisinin yapmış olduğu aylık harcama ortalama 560 TL olarak belirtilmiş ve öğrenci harcamalarının Uşak ekonomisine yaklaşık 50 milyon TL'lik bir katkısı olduğu vurgulanmıştır.

Balıkesir Gönen Meslek Yüksekokulu'nda 554 öğrenci üzerinde yapılan ankette ise Kaşlı ve Serel (2008) öğrenci başına aylık harcamayı 518 TL olarak saptamış ve öğrencilerin aylık bütçelerinin %34' ünü eğlence, %23' ünü barınma %18' ini ise yiyecek-içecek harcamaları olarak ayırdıklarını belirlemişlerdir. Toplamda ise harcanan miktar 2,3 milyon TL olarak belirtilmiştir.

Yaylalı, Özer ve Dilek (2011)'in Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksek Okulu öğrencileri üzerinde yaptığı anket çalışmasında 564 anket sonucundan elde ettiği verilere göre bir öğrencinin aylık geliri 330 TL, aylık harcaması ise 315 TL olarak belirtilmiştir. Harcama gruplarının %32'sini gıda ve %26'sını barınmanın oluşturduğu belirtilmiş ve okulun ilçe ekonomisine yaklaşık 467 bin TL katkısı olduğu görülmüştür.

Bu konu ile ilgili diğer bir çalışma da Akçakanat, Çarıkçı ve Dulupçu (2010) tarafından yapılmıştır. Söz konusu çalışma üniversite öğrencilerinin harcamalarının şehir ekonomisinde yarattığı canlılığı vurgulamış, üniversite ve yüksekokul gibi kurumların şehirler için önemli olduğunu belirtmiştir. Isparta örneği üzerinde yapılan çalışmada da bir öğrencinin yaptığı aylık harcama tespit edilmiş ve genel olarak yapılan bu harcamanın Isparta şehrine yıllık 81 milyon TL'lik katkısı olduğu vurgulanmıştır.

Bu alanda yapılan çeşitli çalışmalar öğrencilerin harcamalarının şehirler için bir kaynak sağladığını ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra, bu çeşit verilerin hangi tip harcama kaleminin yüksek olduğunu vurgulama konusunda yardımcı olmaktadır. Bu anlamda, Bosnalı (2006) yaptığı çalışmada ana harcama kalemlerini barınma, beslenme ve giyim olarak sıralamıştır. Ayrıca Çakır, Çakır ve Usta (2010) tarafından öğrencilerin tüketim tercihlerini belirlemeye yönelik yapılan çalışmada harcama kalemleri arasında en büyük payı barınma, gıda ve giyimin aldığı tespit edilmiştir.

2. Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi

Bu araştırmanın amacı; Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin bir sınır şehri olan Kilis'e ve bölge ekonomisine yapmış oldukları katkıyı belirlemeye yöneliktir. Öğrencilerin çeşitli harcama

kalemlerine göre yaptıkları harcama miktarlarını tespit ederek, Kilis ekonomisine katkıları ölçülmek istenmiştir. Şehirde bulunan üniversitenin yeni kurulmuş olması ve öğrenci sayısının gün geçtikçe artıyor olması, şehrin ekonomik yapısını değiştirmeye başlamıştır. Araştırmada kullanılan anket; öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular içermesinin yanında, öğrencilerin çeşitli alanlarda yapmış oldukları harcamaların miktarının ölçülmesine de yöneliktir. Ana kütle temsil edecek örneklem öğrenci sayısının seçiminde kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın ana kütlelerini oluşturan öğrenciler Kilis 7 Aralık Üniversitesi öğrencileri ile sınırlıdır. Ana kütle temsil edecek örneklem sayısının hesaplanmasında (Özdamar, 2003: 116-118):

$$n = \frac{q * p * \left(\frac{Z_{\alpha}}{d}\right)^2}{1 + \frac{1}{N} * \left[q * p * \left(\frac{Z_{\alpha}}{d}\right)^2 - 1 \right]} + p$$

p: Evrendeki X'in gözlenme oranı

q: (1-p) X'in gözlenmeme oranı

N: Evren büyüklüğü

n: Örneklem büyüklüğü

Z_α: α=0.05 , 0.02 , 0.01 için 1.96 , 2.33 , 2.58 değerleri alınır.

d: Kabul edilebilir hata payı

Formülü kullanılmış ve %95 güven aralığında %5 hata ile ana kütle sayısı 6000 ve buna göre örneklem sayısı 362 olarak bulunmuştur. Minimum örneklem sayısı yükseltilecek 417 öğrenci üzerinde çalışma uygulanmıştır. Veriler SPSS-18 programında değerlendirilmiştir.

3. Bulgular

Aşağıda anketin tanımlayıcı istatistikleri ve açıklamaları bulunmaktadır.

Tablo 1. Tanımlayıcı İstatistik Verileri

Cinsiyetiniz	Gözlem	Yüzde		Nerde Kalıyorsunuz	Gözlem Değeri	Yüzde
Bayan	244	58,5		Kiralık Ev	124	29,7
Erkek	173	41,5		KYK	169	40,5
Fakülte				Özel Yurt	79	18,9
				Kendi Evimde	32	7,7
İİBF	117	28,1		Diğer	13	3,1
Fen Edebiyat Eğitim	48	11,5		Kimlerle Kalıyorsunuz		
Sağlık MYO	45	10,8		Ailemle	41	9,8
MYO	97	23,3		Arkadaşlarımla	360	86,3
Öğrenim Türü				Yalnız	16	3,8
				Arkadaşlarınızla Kaç Kişi Kalıyorsunuz		
I. Öğretim	269	64,5		0	28	6,7
II. Öğretim	148	35,5		1	48	11,5
Sınıf				2	67	16,1
				3	159	38,1
1. Sınıf	105	25,2		4	48	11,5
2. Sınıf	202	48,4		5 ve üzeri	67	16,1
3. Sınıf	96	23,0		Çalışıyor musunuz?		
4. Sınıf	14	3,4		Hayır	400	95,9
				Evet	17	4,1

Anket sonuçlarından elde edilen tanımlayıcı istatistikler şu şekilde özetlenebilir. Çalışmaya katılan 417 öğrenciden 244 tanesi (%58) bayan ve 173 tanesi (%41) erkektir.

Çalışmaya katılan 117 öğrencinin (%28,1) İİBF ve 110 öğrencinin (%26,4) Eğitim Fakültesi'nde öğretimine devam etmekte olduğu görülmektedir. Ayrıca 97 öğrencinin (%23,3) Meslek Yüksekokulu, 45 öğrencinin (%10,8) Sağlık Yüksekokulu ve 48 öğrencinin (%11,5) Fen Edebiyat Fakültesinde öğrenim gördüğü ortaya çıkmaktadır.

Kilis 7 Aralık Üniversitesinde 1. ve 2. Öğretim türleri mevcuttur. Ankette 1. Öğretimden 269 kişi (%64,5) ve 2. Öğretimden ise 148 kişi (%35,5) yer almaktadır.

Üniversite yeni kurulan bir üniversite olduğu için 4. Sınıf öğrenci sayısı diğer sınıflardan daha azdır. Ankete katılan öğrencilerin sınıf dağılımı şu şekildedir; 1. sınıflarda öğrenim gören 105 öğrenci (%25,2), 2. sınıflarda öğrenim gören 202 öğrenci (%48,4), 3. sınıflarda 96 öğrenci (%23,0) ve 4. sınıflarda 14 öğrenci (%3,4).

Öğrencilerin ikamet yerlerinin belirlenmesi amacıyla “nerede kalıyorsunuz?” sorusu sorulmuştur. Tabloda da görüldüğü gibi öğrencilerin çoğunluğunun (169 öğrenci, %40,5) Kredi Yurtlar Kurumunu (KYK) tercih ettiği bunu sırasıyla; kiralık evde kalma (124 öğrenci, %29,7), özel yurtlarda kalma (79 öğrenci, %18,9) ve kendi evinde kalmanın (32 öğrenci, %7,7) izlediği söylenebilir. Bunların dışında diğer seçeneğini işaretleyen öğrenci sayısı ise 13’tür (%3,1).

Araştırmanın bir diğer sorusu ise “kimlerle kalıyorsunuz?” idi. Buna göre ankete katılan öğrencilerin 360 tanesi (%86’sı) arkadaşları ile, 41’i (%9,8’i) ailesi ile ve 16 adet öğrenci ise (%3,8) yalnız yaşadığını ifade etmiştir. “Kaç kişi ile kalıyorsunuz?” sorusu karşısında, ankete katılan öğrencilerden 159 tanesi (%38,1) 3 kişi kaldıklarını ifade etmiştir. Birikimli toplama bakıldığında 274 adet öğrencinin (%72,4) ise 3 kişi ve üzeri kaldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Öğrencilerin Yaş, Not ve İkamet Durumları İle İlgili Bilgiler

	Min.	Maks.	Ort.	S.Sapma
Yaşınız?	18	28	21,24	1,546
Not ortalamanız?	1,00	4,00	2,5311	,47997
Bir yılın yaklaşık olarak kaç ayında Kilis’te ikamet ediyorsunuz?	5,00	12,00	8,0983	1,41843

Yukarıdaki Tablo 2’ye göre, ankete katılan öğrencilerin 18-28 yaş aralığında dağılım gösterdiği yaş ortalamasının 21, standart sapmasının 1,5 olduğu gözlemlenmektedir. Öğrencilerin başarı göstergesi olarak not ortalamaları baz alınmıştır. Not ortalamaları 0-4 aralığında değişmektedir. Bu çalışmada ise en düşük not ortalamasının 1 olduğu görülmektedir. Yılın bütün aylarını Kilis’te geçiren öğrenciler olduğu gibi, 5 ay kalan

öğrencilerde mevcuttur. Buna göre öğrencilerin ortalama 8 ay Kilis’te ikamet edildiği anlaşılmaktadır.

Tablo 3. Kilis’te İkamet Ettiğiniz Zamanlarda Ücretli Olarak Çalışıyor Musunuz?

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamsal Yüzde
Geçerli	Hayır	400	95,9	95,9	95,9
	Evet, kampüs içinde çalışıyorum kısmi zamanlı	3	,7	,7	96,6
	Evet, kampüs dışında tam zamanlı çalışıyorum	4	1,0	1,0	97,6
	Evet, kampüs dışında kısmi zamanlı çalışıyorum	10	2,4	2,4	100,0
	Toplam	417	100,0	100,0	

Öğrencilerin Kilis şehrinde ikamet ettiği zamanlarda ücretli olarak çalışıp çalışmadıklarını belirlemek için öğrencilere “Kilis’te ikamet ettiğiniz zamanlarda ücretli olarak çalışıyor musunuz?” şeklinde bir soru sorulmuştur. Yukarıda Tablo 3’e göre, ücretli olarak çalışmayan öğrencilerin sayısının 400 (%95,9) ve geriye kalan 17 adet öğrencinin (%4,1) ise ücretli olarak çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır.

3.1 Öğrencilerin Gelir ve Giderleri

Ankette yer alan ikinci grup sorular ise öğrencilere ilişkin sayısal verilerin belirlenmesi amacıyla sorulmuş olan sorulardır. Bunlar ise; Toplam gelirler ve toplam giderlerdir (aylık giderler, yıllık giderler). Aşağıda araştırmaya konu olan öğrencilerin gelir ve giderleri ile ilgili bilgiler verilmeye çalışılmıştır.

3.1.1. Öğrencilerin Gelirleri

Toplam gelirler ana başlığı altında bir öğrencinin toplam gelirinin üç ana grupta toplanabileceği varsayılmıştır. Bunlardan birincisi ailenin gönderdiği harçlık, diğeri kredi ve burslar ve son olarak da çalışıyorsa

çalıştığı yerden elde ettiği aylık kazançtır. Buna göre öğrencilerin gelir kalemlerine ilişkin bilgiler Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Gelirleri

	Min.	Maks.	Ort.	S. Sapma
Bir yerde çalışıyorsanız aylık ortalama kazancınız ne kadardır?	,00	400,00	15,6048	60,17886
Ailenizin gönderdiği aylık ortalama harçlık kaç tldir?	,00	750,00	193,2710	149,31973
Aylık, burs kredi v.b elde ettiğiniz ortalama geliriniz ne kadardır?	,00	850,00	253,0216	120,08603

Tablo 4’e göre, bir yerde çalışan öğrenciler en fazla aylık 400 TL kazanç sağlamaktadır (Ort: 15 – sspm: 60,18). Ailelerin gönderdiği harçlık en fazla 750 TL olmaktadır (Ort: 195,27 – sspm: 149,32). Aylık burs, kredi vb gelirler ise en fazla 850 TL olmaktadır (Ort: 253,02 – sspm:120,09). Her bir öğrencinin farklı düzeyde gelirleri olduğu söylenebilir.

3.1.2. Öğrencilerin Giderleri

Aylık Harcama Kalemleri: Öğrencilerin Kilis şehrinde yaptığı harcamalar iki ana grupta toplanmıştır. Bunlardan ilki öğrencilerin aylık olarak yaptığı harcamaları tespit etmek amacıyla sorulmuş olan sorulardır. Bu grupta, öğrencilerden, her bir harcama kalemi için aylık olarak yaptıkları harcamaları belirtmeleri istenmiştir. Bir diğer grup harcamaları ise yıllık bazda yapılan harcamalardır. Buna göre öğrencilerin aylık yaptıkları harcama miktarları ve harcamaların dağılımları Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Aylık Harcamaları

	Min.	Maks.	Ort.	S.Sapma
Kişi başı aylık barınma için ev kirası yurt ücreti v.s harcamanız ne kadardır	,00	750,00	150,2470	96,21955
Üniversite kantininde aylık ne kadar harcama yapılmış	,00	250,00	24,5372	28,73301
Üniversite yemekhanesinde aylık ne kadar harcama yapılmış	,00	120,00	19,1966	21,65585
Dışarıda yemek için ne kadar harcama yapılmıştır	,00	300,00	46,7458	45,86134
Aylık diğer market harcamaları ne kadardır	,00	300,00	41,7746	43,90732
Aylık kişi başı elektrik, su, tüp gaz için yaptığımız toplam harcama ne kadardır	,00	200,00	20,3477	37,20314
Aylık kırtasiye(kitap, fotokopi v.b) harcamanız ne kadardır	,00	250,00	21,8777	21,42736
Ortalama aylık ulaşım(şehir içi, şehir dışı) için yaptığınız toplam harcama ne kadardır	,00	450,00	36,3381	43,70045
Aylık iletişim (sabit telefon, cep telefonu, internet) için yaptığımız toplam harcama ne kadardır	,00	100,00	22,4772	16,76578

Tablo 5'e göre öğrencilerin aylık harcama kalemleri incelendiğinde; kişi başı ev kirası için en fazla 750 TL ödenmektedir (Ort: 150,25 – sspm: 96,22). Üniversite kantininde yapılan aylık harcama en fazla 250 TL olmaktadır (Ort: 24,54 – sspm: 28,73). Üniversite yemekhanesinde yapılan aylık harcama ise en fazla 120 TL olmaktadır (Ort: 19,20 – sspm:21,66). Dışarıda yapılan yemek harcaması en fazla 300 TL şeklindedir. (Ort: 46,75 – sspm:45,86). Diğer market harcamalarının ise en fazla 300 TL olduğu görülmektedir (Ort: 41,77 – sspm:43,91). Aylık elektrik, su, tüp gaz için yapılan harcamalar kişiden kişiye değişiklik göstermektedir. Bununla birlikte en fazla 200 TL harcama yapıldığı raporlanmıştır (Ort: 20,35 – sspm: 37,20). Aylık kırtasiye masrafları ise en fazla 250 TL olmaktadır (Ort: 21,88 – sspm: 21,43). Aylık ulaşım masrafları ise 450 TL'yi bulmaktadır (Ort: 36,39 – sspm: 43,70). Aylık iletişim masrafları ise 100 TL'ye ulaşmaktadır (Ort: 20,48 – sspm: 16,77).

Yıllık Bazda Harcamalar: Öğrencilerin yıllık bazda yaptığı harcamalar ise aşağıda Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Yıllık Yaptığı Harcamalar

	Min.	Maks.	Ort.	S.Sapma
Yıllık eğlence aktivitelerine yaptığınız toplam harcama ne kadardır	,00	1000,00	81,2182	133,92692
Yıllık Kilis'te yaptığınız giyim harcamanız ortalama ne kadardır	,00	1000,00	113,8729	158,43374
Yıllık gazete ve dergi için yaptığınız toplam harcama ne kadardır	,00	300,00	25,2926	45,24135
Üniversitenin düzenlemiş olduğu gezilerde yıl içinde yaptığınız toplam harcama ortalama ne kadardır	,00	600,00	39,1103	85,74634
Üniversitenin düzenlediği konferans, seminer ve sertifika programları için yaptığınız toplam harcama ne kadardır	,00	400,00	18,1055	39,83600
Kilis dışına çıktığınızda aldığınız hediye ve diğer mallar için yaptığınız yıllık toplam harcama ne kadardır	,00	741,00	95,6355	122,21836

Tablo 6'ya göre; öğrencilerin yıllık eğlence masrafları 1000 TL (aylık $1000/12=83,3$ TL) (Ort: 81,22 – sspm: 133,93); giyim harcamaları en fazla 1000 TL (Ort: 113,88 – sspm: 158,43); gazete ve dergi için yapılan harcamalar en fazla 300 TL (Ort: 25,29 – sspm: 45,24); üniversitenin düzenlediği gezilerde en fazla 600 TL (Ort: 39,11 – sspm: 85,75); üniversitenin düzenlediği konferans, seminer programları için en fazla 400 TL (Ort: 18,11 – sspm: 39,84); alınan hediyeler için en fazla 741 TL (Ort: 95,64 – sspm: 122,22) harcama yaptıkları anlaşılmaktadır.

3.2. Gelir ve Giderlere İlişkin Çıkarımlar

Tablo 4,5 ve 6'daki veriler dikkate alındığında öğrencilerin toplam gelir ve toplam giderlerini Tablo 7'deki şekilde raporlamak mümkündür.

Tablo 7. Toplam Gelir ve Gider

	Min.	Maks.	Ort.	S.Sapma
TOPGEL	100,00	1350,00	455,5731	159,37094
TOPGİD	99,42	1256,17	414,6449	156,15051

Tablo 7'ye göre, öğrencilerin raporladıkları bilgiler neticesinde ortalama aylık gelirin 456 TL olduğu ve ortalama aylık harcamaların 414 TL olduğu gözlemlenmektedir. Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nde yaklaşık 6000 öğrencinin öğretime devam ettiği düşünülürse, bu öğrencilerin toplam aylık gelirlerinin toplam $6000*456=2.736.000$ TL, aylık

giderlerinin ise $6000 \times 414 = 2.484.000$ TL olarak hesaplanabilir. Kilis 7 Aralık üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin yıllık toplam harcamaları ise $2.484.000 \times 12 = 29.808.000$ TL olarak hesaplanabilir. Öğrenci sayısının artması ile birlikte bu rakamlar da orantılı olarak değişeceği söylenebilir. Kilis şehrinde kira giderlerinin artması öğrencilerin daha fazla harcama yapmalarına neden olabilir. Yeni yurtların açılması ve bunlara ilişkin aidatlar öğrencilerin harcama yapılarında değişikliğe neden olabilecektir.

4. Sonuç ve Öneriler

Günümüzde üniversiteler, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yanı sıra buldukları bölgeye sağladıkları sosyo-ekonomik katkılarla da ön plana çıkmaktadır. Öğrencilerin günlük ihtiyaçlarını karşılamak için yapmış oldukları harcamalar kuruldukları bölgenin ekonomisine büyük ölçüde destek olmaktadır. Özellikle tarım ve sanayi sektörleri bakımından bir gelişmişlik düzeyine ulaşamayan kentlerde üniversitelerin söz konusu şehirlerin ekonomik kalkınması açısından önemi daha çok ortaya çıkmaktadır. Üniversite öğrencilerinin yaşamlarını ve eğitimlerini devam ettirebilmek için yapmış oldukları harcamalar tarım ve sanayinin olmadığı kentlerde ortaya çıkan ekonomik açığı kapatmak için bu anlamda önemli bir fırsattır.

Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nin şehir ekonomisine katkısını analiz eden bu çalışma; öğrencilerin yapmış oldukları harcama kalemleri bakımından önemlidir. Araştırmanın sonucuna göre; Kilis 7 Aralık Üniversite'nde öğrenim gören bir öğrencinin aylık ortalama harcaması yaklaşık 456 TL olarak bulunmuştur. Öğrenci harcamalarının Kilis ekonomisine yıllık toplam katkısı ise yaklaşık 29.808.000 TL'dir. Kentin olanaklarının sınırlı ve öğrencilerin bir kısmının gelir düzeyinin yeterli seviyede olmaması harcama olanaklarını ve şehre olan ekonomik katkılarını da şimdilik sınırlandırmaktadır. Bununla birlikte hesaplanan söz konusu rakamın şehrin ekonomik gelişmesine ivme kazandırmada dikkate alınabilecek bir rakam olduğu da gözlerden kaçmamalıdır. Bu bağlamda şehrin üniversite öğrencileri açısından daha cazip hale getirilmesi için aşağıda bir takım önerilere yer verilmiştir.

Her şeyden önce, üniversitede okuyan öğrencilerin ikamet ettikleri şehri benimsemeleri gerekmektedir. Bu anlamda bir bütün olarak şehrin üniversite öğrencilerinin beklentilerini önemli ölçüde karşılayabilecek yeterli fiziki, ekonomik, sosyal ve kültürel bir alt yapı oluşturma anlayışı ve çabası içerisinde olması gerekmektedir. Fakat bu anlayışın salt ekonomik çıkar elde etme adına kısa vadeli olarak düşünülmemesi gerekmektedir. Gelecekte şehrin vizyon ve misyonunu bugünden ele alan bir yapılanma şehri öğrenciler için daha cazip hale getirebilecektir. Diğer taraftan, kuruldukları şehrin geleceğini şekillendirmede önemli bir role sahip olan üniversitelerin, üniversite-sanayi işbirliği ile gerek şehrin daha bilinçli ekonomik alt yapısını oluşturmada ve gerekse eğitim verdikleri öğrencilerin bilgi ve yeteneklerini daha kalıcı biçimde bu ekonomiye kazandırmada önemli bir rol oynadığı ve bunun da şehrin katma değerini arttıran önemli bir unsur olduğu gözlerden kaçmamalıdır. Üniversite bünyesinde verilebilecek karşılıksız burs olanaklarının artırılmasının dışında, yine il bünyesinde veya çevre illerde bulunan sivil toplum kuruluşları, çeşitli meslek örgütleri ve sanayi kuruluşlarının başarılı öğrenciler için karşılıksız veya koşullu burs vermeleri sağlanarak, bu yolla öğrencilerin daha verimli ve etkin hale getirilmesi mümkün olabilecektir.

Yapılan araştırmanın sonuçları ve yukarıda sayılan öneriler dikkate alındığında üniversitede okuyan öğrencilerin sadece ekonomik açıdan değil sosyal, kültürel ve demografik yönden de şehrin kalkınmasında önemli bir potansiyele sahip olduğu söylenebilir. Bu anlamda Kilis, gerek yerel yönetimi ile gerek esnafı, halkı ve sivil toplum kuruluşları ile bir bütün olarak üniversiteye her zaman destek veren bir anlayış ve gayret içerisinde olmaya devam etmelidir.

Kaynaklar

Akçakanat, T., Çarıkçı, İ., Dulupçu, M.A. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Buldukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003–2009 Yılları Örneği, SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:22, 165-178.

Bleaney, M. F., Binks, M. R., Greenaway, D., Reed, G. V., Whynes, D. K. (1992). What Does A University Add to its Local Economy, *Applied Economics*, 24, 305-311.

Bosnalı, Ö. (2010). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yaşam Giderlerinin Kız Öğrenci Değişkenine Göre İncelenmesi, Düzce MYO Örneği, MYO-ÖS 2010- Ulusal Meslek Yüksekokulları Öğrenci Sempozyumu

Çalışkan, Ş., (2010). Üniversite Öğrencilerinin Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı (Uşak Üniversitesi Örneği), *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 9, Sayı 31, 169-179.

Çakır, M., Çakır, F., Usta, G. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Tüketim Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi, *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2, 87-94.

Kaşlı, M., Serel, A. (2008). Üniversite Öğrenci Harcamalarının Analizi ve Bölge Ekonomilerine Katkılarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma, *YÖNETİM VE EKONOMİ*, Cilt:15 Sayı:2, 99-113.

Öztürk, S., Torun, İ., Özkök, Y., (2011). Anadolu'da Kurulan Üniversitelerin İllerin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Katkıları, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 8, Sayı 16, 145-158.

Tarı, R., Çalışkan, Ş., Bayraktar, Y. (2006). Kocaeli Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir ve Tüketim İlişkisi Üzerine Ekonometrik Bir İnceleme, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* Cilt 11, Sayı 1, 168-179.

Yaylalı, M., Özer, H., Dilek Ö. (2011). Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi Ve Meslek Yüksekokulunun İlçe Ekonomisine Katkısı, *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 7, Sayı 13, 2011, 1-13.

Wilson, H.J. (1975). The Student Expenditure Impact of A University On The Local Economy. *The Annals Of Regional Science* Volume 9, Number 1, 122-126.